

Notat

Fra	Elisabeth Cabrinetti
Til	Marit Rønning
Kopi til	
Vedrørende	Opptak Norsk fagskole for lokførere (Lokførerskolen) 2025
Saksref.	
Dato	19.11.2025

Opptak Norsk fagskole for lokomotivførere 2026

Det er Jernbanedirektoratet som gir Norsk fagskole for lokomotivførere i oppdrag å ta opp ett gitt antall studenter hvert år. Antall studieplasser fastsettes etter en grundig vurdering av innspill fra Jernbanevirksomhetenes sikkerhetsforening, Norsk Lokomotivførerforbund, Statens jernbanetilsyn, Lokførerskolen, samt relevante fagavdelinger internt i Jernbanedirektoratet.

I slutten av september 2025 mottok Jernbanedirektoratet bakgrunnsmateriale for å beregne behovet for framtidige lokomotivførere. Prognosen viser at med 120 studieplasser i 2026 og 2027 vil man ta igjen underdekningen i antall uteksaminerte fra 2025 og 2026. Det beregnes ca 10-13% frafall underveis.

Jernbanedirektoratet fikk oppdaterte tall fra Jernbanevirksomhetenes sikkerhetsforening (JVFS) den 12.november 2025 som er hensyntatt i tabellen under.

År	Antall uteksaminerte fra Lokførerskolen	Antall foretakene ønsker å rekruttere direkte fra Lokførerskolen	Differanse
2025	94/95	96	-1/-2
2026	82	103	-21
2027	109	107	+2
2028	109	96	+13

Tabell 1. Prognose over tilbud og behov 2025 – 2028 per 12.11.2025

Innspill fra Jernbanevirksomhetenes sikkerhetsforening (JVFS)

JVFS har i september gjennomført en spørreundersøkelse blant medlemmene om hvor mange lokomotivførere de planlegger å rekruttere i perioden 2025 og med 2028. JVFS har i tillegg sendt over oppdaterte tall for 2027 og 2028 per 12.november 2025 etter innspill fra foretakene.

NB! Nytt i år er at JVFS har spurt hvor mange lokomotivfører kandidater de mener foretakene vil rekruttere direkte fra Lokførerskolen. Dette er ett mer relevant tall enn total turnover og er det tallet som brukes videre som grunnlag.

Foretakene har spilt inn til JVSF at de har behov for å rekruttere rett fra Lokførerskolen:

År	Prognose rekruttering fra Lokførerskolen (kandidater)
2025	96
2026	103
2027	107
2028	96

Tabell 2. Prognose for rekruttering hos JVSFs medlemmer per 12.11.25

Bakgrunn for tallene:

Utfordringer med å få rekruttert nok kandidater fra skolen til rutegående trafikk.

- Tallene for 2026, -27 og -28 er litt underestimert grunnet et mulig operatørbytte. Data om drift og rekrutteringsbehov deles ikke lenge i forveien ved operatørskifte – og i alle fall ikke før det er kontraktsmessig definitivt at det blir et operatørskifte. Operatøren som sannsynligvis skal avslutte har redusert sine prognoser, mens operatøren som sannsynligvis skal ta over, ikke har økt sine prognoser grunnet mangel på data. Dette gjelder både prognose på rekruttering fra Lokførerskolen og rekruttering totalt. Det bør tas høyde for dette ved å revidere totalen litt opp, mest mot slutten av perioden
- Det oppgis fra enkelte at man ikke har klart å rekruttere så mange lokfører kandidater fra skolen som man ønsket i de siste rekrutteringsrundene. Søkningen til stillinger for sertifisering har vært begrenset, og enkelte av kandidatene som har søkt, har vært vurdert som ikke egnet for ansettelse i av ulike grunner. Man har derfor ikke klart å fylle alle de planlagte plassene. Enkeltforetak har altså opplevd mangel på egnede lokfører kandidater, og har et oppmagasinert rekrutteringsbehov. Det er inkludert inn i tallene. I den grad det utdannes kandidater fra Lokførerskolen som ikke vurderes som ansettbare, bør det i tillegg til tallene her utdannes et lite overskudd av kandidater fra skolen, for å sikre at sektoren får tilstrekkelig tilgang på kvalifisert arbeidskraft.

Utfordringer med å få rekruttert nok kandidater fra skolen til å føre arbeidstog

- Det ønskes kombinasjon med fagbrev innen jernbanefag til å føre arbeidstog og Bane NOR opplever ikke å lykkes med å ansette lokførere som også vil etterutdanne seg som banemontører.
- En løsning er å ansette banemontører, og deretter etterutdanne disse til lokførere på Lokførerskolen.
- Det er generelt vanskelig å rekruttere ønskede førere, med stor konkurranse i sektoren på grunn av for lite førere generelt, og mange førere som nærmer seg pensjonsalder.

Generelt

- Foretakene har lavere estimat langt fram. Tallene skrives opp når man nærmer seg. Ut fra dette, kan det se ut som man også her bør skrive opp tallene fram i tid noe for å få en realistisk prognose for behov.

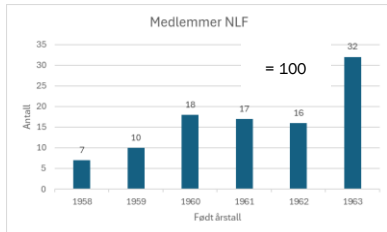
Foretakene har i tillegg meldt inn følgende drivere for økt rekruttering i 2026

- Etterslep i rekruttering i 2025 må tas igjen (klarte ikke rekruttere så mange som vi ønsket)
- Økt produksjon (flere tog par/avganger i ruteplan)
- Opplæring til økt utenlandstrafikk
- Opplæring av instruktører på ny togtype
- ERTMS opplæring

Totalt sett gir innspillene fra JVSF grunn til å ikke være konservativ ved opptak 2026.

Innspill fra Norsk Lokomotivførerforbund

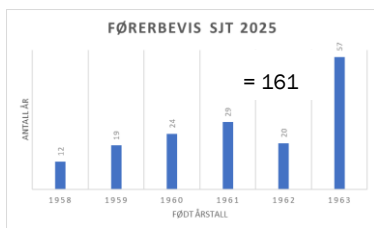
Norsk Lokomotivførerforbund viser at det er 100 medlemmer er i aldersgruppen 62-67 år. Det er viktig å følge med på aldersavgang for å sikre rett antall lokførere. Pensjonstall er hensyntatt i prognoser fra foretakene og er kun med som bakgrunnsinformasjon.

Tabell 3. NLF medlemmer 62-67 år

Innspill fra Statens jernbanetilsyn

Statens jernbanetilsyn (SJT) har sendt inn tall som viser at der er 161 personer i aldersgruppen 62-67 år med førerbevis, men mange av disse er ikke lenger aktive. Lokførere beholder førerbeviset i 10 år etter endt tjeneste. Pensjonstall er hensyntatt i prognoser fra foretakene og er kun med som bakgrunnsinformasjon.

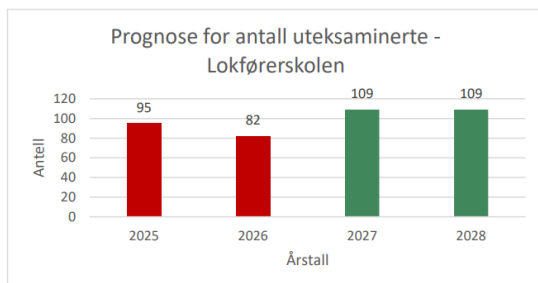

Tabell 4. Antall med førerbevis 62 – 67 år - SJT

Informasjon fra Lokførerskolen

Med fem kull i 2026 og 2027 vil skolen uteksaminere omtrent 109 kandidater i 2027 og 2028. Tallet i 2028 kan justeres i opptaket i mars 2027.

Lokførerskolen vil uteksaminere følgende:

Tabell 5. Prognose for antall uteksaminerte fra Lokførerskolen

Jernbanedirektoratets anbefaling

Anbefalingen er basert på innspill fra JVFS, NLF, SJT og Lokførerskolen.

Det vektlegges spesielt at man i 2025 og 2026 får ett negativt gap mellom foretakenes behov og antall uteksaminerte fra Lokførerskolen. I 2026 melder JVFS at sektoren har behov for henholdsvis 103 kandidater som er 21 mer enn det Lokførerskolen vil uteksaminere.

Årsaken til dette er blant annet nedtrekket på antall studieplasser i 2024 og at man ikke etterfylte studieplasser i 2025. I tillegg påvirker følgende:

- Persontogtrafikktilbud og avtaler
 - Operatørskifte fra Go-Ahead til Vy i 2027 kan føre til endringer i rekrutteringsbehov som ikke er fullt ut reflektert i dagens prognoser.
- Bane NORs behov for førere
 - Bane NOR ønsker flere lokførere med fagbrev innen jernbanefag
- Hendelser
 - Tidligere vurderinger og redusert opptak til skolen i 2024 og 2025 påvirker antall uteksaminerte i 2026.
 - I 2026 kommer det til å være et betydelig gap mellom antall uteksaminerte og behovet.

Basert på innspill fra sektoren bør vurderinger for opptak 2026 derfor ikke være konservative.

For 2026 anbefaler Jernbanedirektoratet Lokførerskolen å tilby fire stedbundne og ett samlingsbasert kull, som totalt vil gi 120 studieplasser.

24+24+24+24+24=120 studieplasser i 2026

Opptaket 1. mars 2026 vil gi nye studieplasser for høsten 2026 og våren 2027 og de nye studentene vil være ferdige lokomotivfører kandidater i 2027 og 2028.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Cabrinetti